

VELKÝ PÁTEK

Jan 18,1–19,42

Pašije pro čtyři hlasy.

Jezíš

Učedníci

Mocní – velekněží, Pilát

Lid – všichni ostatní

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

J: Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Cedron,
kde byla zahrada.

Vstoupil do ní,
on i jeho učedníci.

U: To místo znal i jeho zrádce Jidáš,
protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky.

Jidáš si tedy vzal vojenskou četou
a od velekněží a farizeů služebníky
a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi.

J: Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít.
Vystoupil tedy a zeptal se jich:
„Koho hledáte?“

L: Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“

J: Řekl jim: „Já jsem to.“

U: Stál s nimi také zrádce Jidáš.

L: Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“,
couvli a padli na zem.

J: Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“

L: Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“

J: Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já.
Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“

To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal,
nenechal jsem zahynout nikoho.“

U: Šimon Petr měl při sobě meč;
vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka
a uťal mu pravé ucho.

L: Ten sluha se jmenoval Malchus.

J: Ježíš však Petrovi řekl:
„Zastrč meč do pochvy!
Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“

L: Tu se četa s velitelem a židovští služebníci
zmocnili Ježíše a svázali ho.
Napřed ho vedli k Annášovi.

M: Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem.
Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe,
když jeden člověk umře za lid.“

U: Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem.
Tento učedník se znal s veleknězem,
proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora;
Petr však zůstal u dveří venku.
Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem,
vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř.

L: Vrátná se Petra zeptala:
„Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“

U: On odpověděl: „Nepatřím.“

L: Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se.

U: Také Petr u nich stál a ohříval se.

M: Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení.

J: Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učival v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“

L: Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“

J: Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“

M: Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi.

U: Šimon Petr stál u ohně a ohříval se.

L: Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“

U: On zapíral: „Nepatřím.“

L: Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr uťal ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“

U: Petr to však znovu zapřel.

O: Vtom právě kohout zakokrhal.

J: Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno.

L: Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvrnili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka.

M: Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se:
„Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“

L: Odpověděli mu:
„Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“

M: Pilát jim řekl:
„Vezměte si ho vy sami a sud'te ho podle vašeho zákona!“

L: Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravit.“

J: Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře.

M: Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho:
„Ty jsi židovský král?“

J: Ježíš odpověděl:
„Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“

M: Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid?
Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali.
Čeho ses dopustil?“

J: Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa.
Kdyby moje království bylo z tohoto světa,
moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům.
Ne, moje království není odtud.“

M: Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“

J: Ježíš odpověděl:
„Ano, já jsem král.“

Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět,
abych vydal svědectví pravdě.

Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

M: Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“

Po těch slovech vyšel zase ven k židům.

Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu.

Je však u vás zvykem,
abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně).
Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“

L: Oni znovu začali křičet:

„Toho ne, ale Barabáše!“

U: Ten Barabáš byl zločinec.

M: Potom Pilát vzal Ježíše a dal (ho) zbičovat.

L: Vojáci upletli z trní korunu,

vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště,
předstupovali před něj a provolávali:

„Buď zdráv, židovský králi!“ a bili ho.

M: Pilát vyšel znovu ven a řekl židům:

„Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali,
že na něm neshledávám žádnou vinu.“

J: Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti.

M: Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“

L: Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet:

„Ukřižuj, ukřižuj ho!“

M: Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte,
neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“

L: Židé mu odpověděli:

„My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“

M: Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více.

Vešel proto zase do vládní budovy
a zeptal se Ježíše:

„Odkud jsi?“

J: Ježíš mu však nedal žádnou odpověď.

M: Pilát mu řekl:

„Se mnou nechceš mluvit?
Nevíš, že mám moc tě propustit,
a že mám moc dát tě ukřižovat?“

J: Ježíš odpověděl:

„Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc,
kdyby ti nebyla dána shora.
Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“

M: Pilát se proto snažil ho propustit.

L: Ale židé křičeli:

„Když ho propustíš, nejsi přítel císařův.
Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“

M: Jak Pilát uslyšel ta slova,
nařídil vyvést Ježíše ven
a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba,
hebrejsky Gabbatha.

U: Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne.

M: Pilát řekl židům:

„Hle, váš král!“

L: Ale oni se pustili do křiku:
„Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“

M: Pilát jim namítl:
„Vašeho krále mám ukřižovat?“

Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“
Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován.

L: Vzali tedy Ježíše.

J: On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka,
hebrejsky Golgota.

L: Tam ho ukřižovali

J: a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně,
a Ježíše uprostřed.

M: Pilát dal také zhotovit
a připevnit na kříž nápis v tomto znění:
„Ježíš Nazaretský, židovský král“.

L: Tento nápis četlo mnoho židů,
protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města;
byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky.

M: Proto židovští velekněží říkali Pilátovi:
„Nepiš: ‚Židovský král‘, **ale: ‚On tvrdil: Jsem židovský král.‘“**

Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“

L: Když vojáci Ježíše ukřižovali,
vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části,
každému vojákovu jednu;
vzali i suknicu.

J: Suknice byla nesešívána,
v jednom kuse setkaná odshora až dolů.

L: Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“

J: Tak se měl splnit výrok Písma: ‚Rozdělili si mé šaty
a o můj oděv losovali.‘

L: Právě tak to vojáci udělali.

U: U Ježíšova kříže stála jeho matka,
příbuzná jeho matky Marie Kleofášova
a Marie Magdalská.

J: Když Ježíš uviděl svou matku
a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád,
řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“
Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“

U: A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě.

J: Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno,
řekl ještě: „Žízním.“
Tak se mělo splnit Písmo.

L: Stála tam nádoba plná octa.
Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem
a podali mu ji k ústům.

J: Když Ježíš přijal ocet, řekl:
„Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

M: Protože byl den příprav,
takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu –
tu sobotu totiž byl velký svátek –
požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přeraženy nohy
a aby byli sňati.

L: Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému,
kteří s ním byli ukřižováni.
Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý.
Proto mu kosti nepřerazili,

U: ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok
a hned vyšla krev a voda.
Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví
a jeho svědectví je pravdivé.
On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili.

J: To se stalo, aby se splnil výrok Písma: ‚Ani kost mu nebude
zlomena.‘ A na jiném místě v Písmu se říká: ‚Budou hledět
na toho, kterého probodli.‘

U: Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem,
ale ze strachu před židy jen tajným,
požádal potom Piláta, aby směl sejmout Ježíšovo mrtvé tělo,
a Pilát mu to dovolil.

Přišel tedy a sňal jeho tělo.

L: Dostavil se tam i Nikodém,
ten, který k němu přišel jednou v noci,
a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber.

U: Vzali tedy Ježíšovo tělo
a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna,
jak mají židé ve zvyku pohřbívat.

Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada
a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován.

J: Tam tedy položili Ježíše,
protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.